

[Collet]

opsparingen herhjemme styrkes, måske et endnu større flertal.

Den maksimale nedsættelse af forbruget får man, hvis man samtidig belønner opsparing og gør det mindre lønsomt at stifte gæld, og det er præcis det, regeringens kartoffelkur vil sikre. Nogle af kartoffelkurens lovforslag belønner økonomisk dem, der sparer op. Disse lovforslag behandler vi senere i dag, og andre lovforslag – dem, vi behandler nu – vil gøre det mindre fordelagtigt at købe på kredit.

Som nævnt skyldes Danmarks løbende gældsætning til udlandet, at landet bruger mere, end landet tjener, men der er også borgere, der bruger mere, end de tjener. Faktisk er der en tæt årsagssammenhæng imellem disse to forhold, så den lovpakke, vi nu behandler, er skræddersyet til den opgave at påvirke de borgere, der bruger mere, end de tjener, påvirke dem til en mere samfundsgavnlig adfærd.

Samtidig berører lovforslagene mindst muligt de borgere, som administrerer deres penge forsigtigt, som har sparet op, og som bruger mindre, end de tjener. Det er en meget krævende opgave at løse dette problem, for lovgivningsteknisk vil det være langt, langt enklere at hæve momsens eller øge de direkte skatter. Også administrativt ville det volde langt færre vanskeligheder, men da højere moms eller skat rammer de mennesker, som ikke belaster betalingsbalancen ved et for stort forbrug, hilser vi med tilfredshed, at regeringen ikke har valgt denne løsning. Regeringen har i stedet for valgt den mere retfærdige, men også mere komplicerede vej, nemlig at gøre det dyrere at låne til forbrug. Det er sigtet med de fire lovforslag, vi her behandler.

Et lovforslag lægger afgift på renter af forbrugslån, et andet lovforslag lægger afgift på langvarige kreditter, et tredje stiller forslag om en vis mindsteudbetaling ved køb på afbetaling, og et fjerde forhindrer omgælder ved at afskaffe langvarige rentefri kreditaftaler.

Jeg skal her ikke gå i detaljer med teknikken i lovforslagene, det gør vi i udvalgene. Dog vil jeg gerne her give tre markeringer. Jeg mener, at i udvalgene bør vi se nærmere på følgende ting:

For det første virkningen for ejere af andelsboliger.

For det andet muligheden for at skelne mellem ny og gammel gæld. Jeg tror, det bliver meget svært, det er uhyre teknisk kompliceret.

For det tredje tror jeg, vi må se nærmere på bestemmelserne i lovforslaget om rentefri kredit. Lovforslaget siger, at tre måneder skal være den længste periode, i hvilken man kan få rentefri kredit. Spørgsmålet er, om ikke man skal undersøge, om løbende måned plus 30 dage var en farbar vej.

Som jeg nævnte indledningsvis, er der i Folketinget et stort flertal, der vil begrænse det lånebaserede forbrug, så målet er næsten alle enige i, det er værd at notere sig. Uenigheden gælder altså ikke målet, uenigheden gælder kun midlerne, om man skal gøre det på den ene, eller om man skal gøre det på anden måde. Jeg tror, selv de socialistiske partier er enige i målet, men de har ikke selv fremsat forslag om, hvilke midler og hvilke fremgangsmåder de selv ville anvende for at nå målet.

Hr. Svend Auken bebudede forleden et alternativt lovforslag fra Socialdemokratiet. Dette bebudede han skulle godkendes på et møde i den socialdemokratiske folketingsgruppe i onsdags. Vi har ventet, og vi har ventet, men vi har endnu ikke set noget lovforslag. Gad vidst hvorfor. Kunne hr. Svend Auken og hr. Stavad ikke få forslaget igenem den socialdemokratiske folketingsgruppe? Fandt de ud af, at regeringens forslag, når alt kom til alt, alligevel var det bedste? Jeg synes faktisk, det er svagt, at Socialdemokratiet i denne meget, meget centrale økonomiske sag ikke har kunnet præstere et alternativt lovforslag.

Til dagbladet Information har hr. Stavad ganske vist redegjort for det alternative socialdemokratiske forslag, hvis det ellers nogen sinde kommer. Hr. Stavad siger til bladet, at Socialdemokratiet vil gennemføre en rationering af lånekapitalen. Det er naturligvis en løsning, men en vanvittig dyr og dårlig løsning.

Der er faktisk kun to måder at begrænse lånefinansieringen af det private forbrug på. Man kan enten som regering gøre det dyrere at låne til forbrug, eller også kan man, som Socialdemokratiet ønsker, rationere udlånskapitalen. Regeringen vil altså generelt øge låneomkostningerne, mens Socialdemokratiet ønsker en detaljeret kreditråterationering